

RYBÁRSTVO

na Slovensku

Prečo študovať rybníctvo?

Smernica EÚ o vode

Príhovor - Ing. Maďunkov

SRŠ Vodňany - 100. výročie

Čerpanie fin. prostriedkov z OPRH 2014-2020

50-tka Ing. Jaroslava Šubjaka

Prihovor prezidenta združenia

*Ing. Michal Madžunkov
prezident Združenia chovateľov rýb na Slovensku*

pri jeho vzniku bolo a je združovať chovateľov rýb na Slovensku pre potreby vystupovania na verejnosti ako jednotného celku a tak hájiť svoje záujmy a viesť rokovania s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a ostatnými relevantnými subjektmi, ktoré zasahujú do činnosti chovateľov rýb. Okrem iného združenie spája ľudí s rovnakým predmetom činnosti, prispieva k vytvoreniu pracovno-priateľských vzťahov, vzájomnej pomoci, súdržnosti a spolupatričnosti. Združenie zahájilo svoju činnosť v roku 1999 v Ivanke pri Dunaji. Zakladateľmi pri jeho vzniku bolo 14 najvýznamnejších chovateľov rýb na Slovensku a začali tak budovať svoju pozíciu na verejnosti a voči štátnym inštitúciám. Do roku 2019 tvorilo členskú základňu združenia nie viac ako 15 členov, čo z hľadiska objemu produkcie rýb na Slovensku bolo väčšinové, ale nie z hľadiska zastúpenia relevantným počtom chovateľov rýb.

V roku 2019 došlo k zmenám vo vedení združenia. Pri tejto príležitosti mi dovoľte poďakovať predchádzajúcemu vedeniu združenia za odvedenú prácu počas prvých 20 rokov a verím, že sa nám bude spoločne dariť aj v ďalších rokoch. Tichú spomienku by

Vážení členovia združenia, milí čitatelia, dovoľte, aby som sa Vám historicky po prvýkrát prihovril a privítal na svet náš nový časopis „Rybárstvo na Slovensku“. Časopis bude vychádzať nepravidelne, elektronicky minimálne 2 x ročne podľa aktuálnej potreby (pre členov v papierovej forme). Jeho cieľom je informovať členov Združenia chovateľov rýb na Slovensku. Tematicky bude zameraný hlavne pre chovateľov rýb, oblasť športového rybolovu, vodného hospodárstva, ochrany vôd, ochrany životného prostredia a veľa ďalších verím, že zaujímavých tém. V prípade, že Vás čitateľov nejaká téma zaujme a chceli by ste sa o nej dozvedieť viac, kontaktujte nás na adrese združenia.

(www.zchrs.sk, zchrs@zchrs.sk)

Združenie chovateľov rýb na Slovensku si v roku 2019 pripomenulo svoju 20 ročnú históriu. Cieľom združenia

Príhovor prezidenta združenia

som chcel pri tejto príležitosti venovať Pavlovi Jánskemu, ako aj prvému prezidentovi a zakladajúcemu členovi nášho združenia Ing. Ľudovítovi Janošovovi, ktorý bol hlavným autorom myšlienky založenia nášho združenia.

Združenie chovateľov rýb na Slovensku si v roku 2019 stanovilo niekoľko hlavných cieľov. V prvom rade chceme navýšiť členskú základňu združenia z rady chovateľov rýb a tým zväčšiť aj jeho vplyv pri rokovaní s relevantnými inštitúciami. Vystupovať aktívne na verejnosti, podieľať sa na tvorbe pripravovaného nového zákona o akvakultúre, pripraviť a presadiť priamu štátnu podporu pre chovateľov rýb sú naše hlavné úlohy. Cieľom je tiež zefektívniť a zjednodušiť čerpanie „eurofondov“ pre nové programové obdobie 2020-2027 v rámci Operačného programu rybné hospodárstvo. Jednou z hlavných úloh združenia bude určite bojovať proti zbytočnej byrokracii, ktorá chovateľov rýb dnes enormne zaťažuje. Zároveň však musíme aj naďalej propagovať a prezentovať význam konzumácie rýb ako dieteticky hodnotnú potravinu pre výživu obyvateľstva. Popri množstve týchto úloh nemôžeme samozrejme zabúdať na našich členov, ktorým musíme poskytovať informácie o aktuálnych problémoch s dopadom na rybárstvo na Slovensku, konzultácie, odbornú pomoc a prípadné poradenstvo ak si s niečím naši členovia nebudú vedieť rady.

Chov rýb na Slovensku patrí medzi menšie sektory, ale jeho úloha v starostlivosti o výživu ľudí a našu krajinu je nenahraditeľná. Sektor akvakultúry má veľký potenciál do budúcnosti z dôvodu trvalej udržateľnosti väčšiny fariem na Slovensku. Ryby a vodné živočíchy ako zdroj plnohodnotných živočišných bielkovín majú vysoký reprodukčný potenciál, pomerne krátky výrobný cyklus a svojou intenzitou výroby dokážu na malej ploche vyprodukovať veľké množstvo rybieho mäsa. Z hľadiska zaťaženia životného prostredia a vplyvu na klimatické zmeny patrí rybárstvo medzi ekologicky prijateľný spôsob poľnohospodárskej prvovýroby. Chov rýb a vodných živočíchov však potrebuje do budúcnosti podporu nielen v rámci zdrojov EÚ, ale aj pomoc štátu.

Budovanie nových akvakultúrnych zariadení má význam, nielen z hľadiska produkcie rýb, ale má význam pre spoločnosť a to z mnohých dôvodov ako napríklad zadržiavanie vody v krajine, protipovodňová ochrana, krajino-tvorba, vytvorenie nových ekosystémov, znižovanie vplyvu klimatických zmien a tiež ako prírodné dedičstvo pre budúce generácie.

Želám nášmu spoločnému časopisu rýchle rozplávanie, nech si nájde svojich pravidelných čitateľov, dostatok vody aby sa nám všetkým rybárom spoločne darilo, vysoké prírastky a dlhý život. Prajem Vám všetkým pevné zdravie, veľa pracovných a osobných úspechov.

S pozdravom Petrov zdar!!!

Ing. Michal Madžunkov
Prezident Združenia chovateľov rýb na Slovensku

Podpora hospodárskeho chovu rýb a spracovania produktov akvakultúry a morského rybolovu na Slovensku

Ministerstvo pôdohospodárstva rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPRV SR“) podporuje hospodársky chov sladkovodných rýb vrátane spracovania produktov akvakultúry a morského rybolovu na Slovensku prostredníctvom **Operačného programu Rybné hospodárstvo 2014 – 2020** (ďalej aj ako „OP RH“), ktorý je spolufinancovaný z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ďalej len „ENRF“) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Cieľom OP RH je podpora trvalo udržateľného a konkurencieschopného rozvoja sektora akvakultúry a spracovania rýb pri využití inovácií so zreteľom na efektívne využívanie zdrojov, ochranu životného prostredia a dodržiavanie pravidiel Spoločnej rybárskej politiky EÚ.

Celkový rozpočet operačného programu **17 101 252 EUR** (z toho podpora ENRF 12 953 025 EUR) je prioritne určený na podporu produktívnych investícií do akvakultúry zameraných na **budovanie nových a modernizáciu existujúcich akvakultúrnych prevádzok, obnovu existujúcich produkčných zariadení, zlepšenie životných podmienok v chove rýb či priamy predaj produktov akvakultúry priamo v areáli podporenej prevádzky**. V oblasti spracovania rýb je cieľom zmodernizovať existujúce spracovateľské kapacity zavádzaním inovatívnych postupov a technológií a tak zvýšiť ich konkurencieschopnosť.

- **Vyhlasených 8 výziev** zameraných na produktívne investície do akvakultúry v celkovej sume 10,1 milióna EUR (viac na www.mpsr.sk - Rozvoj vidieka a priame platby, Rybné hospodárstvo/OP RH 2014 – 2020/Aktuálne výzvy a vyzvania/Výzvy na predkladanie ŽoNFP),

- **vyhlásené 3 výzvy** zamerané na spracovanie produktov rybolovu a akvakultúry s rozpočtom 3,5 mil. EUR (viac na www.apa.sk – Podpory/Projektové podpory/OP RH 2014-2020/Výzvy na predkladanie ŽoNFP/Opatrenie 5.2.1 Spracovanie produktov rybolovu a akvakultúry).

V rámci výziev zameraných na produktívne investície do akvakultúry sa môžu zapojiť fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti akvakultúry (SHR, obchodné spoločnosti, či štátne podniky), ktoré spĺňajú definíciu mikro, malého a stredného podniku (ďalej len „MSP“) alebo spadajú do kategórie tzv. ostatných podnikov (do 750 zamestnancov alebo ročný obrat do 200 mil. EUR). Výška príspevku na projekt sa pri 8 vyhlásených výzvach líši, oprávnení žiadatelia môžu získať financie vo výške od 2 500 do 600 000 EUR (platí pre MSP) - t.j. 50% z celkových oprávnených výdavkov, resp. od 1500 do 360 000 EUR (platí pre ostatné podniky) - t.j. 30% z celkových oprávnených výdavkov.

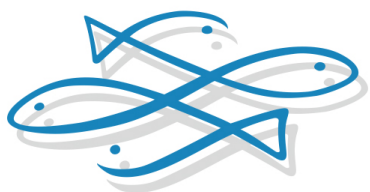
Oprávnenými žiadateľmi v rámci spracovania produktov rybolovu a akvakultúry sú fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov rybolovu a akvakultúry - obchodné spoločnosti, ktoré spadajú do kategórie MSP. Výška príspevku na projekt sa pri jednotlivých výzvach líši, oprávnení žiadatelia môžu získať financie vo výške od 10 000 do 350 000 EUR - t.j. 50% z celkových oprávnených výdavkov.

Žiadatelia môžu žiadať max. 50% z celkových oprávnených výdavkov na projekt, ak ide o MSP a max. 30%, ak ide o kategóriu ostatných podnikov. Žiadatelia, ktorí nie sú verejnými obstarávateľmi ani obstarávateľmi podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, majú vzhľadom na max. intenzitu pomoci výnimku, a teda **pri obstarávaní postupujú v zmysle zjednodušených pravidiel a postupov** stanovených riadiacim orgánom pre OP RH (viac na www.mpsr.sk – Rozvoj vidieka a priame platby, Rybné hospodárstvo/OP RH 2014 – 2020/Príručka k obstarávaniu tovarov, stavebných prác a služieb pre osoby, na ktoré sa nevzťahuje zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, verzia 3.0).

Kontaktné údaje:

tel. č.: 02/592 66 275

e-mail: oprh@land.gov.sk

Operačný program
Rybné hospodárstvo
2014-2020

MINISTERSTVO
PŔODOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Predstavujeme osobnosti

Všetko najlepšie, Jaroslav!

Medzi pravidelné rubriky určite bude patriť spovedanie osobností z rybárskeho života na Slovensku, ktorým budeme klásť otázky. Touto formou ich nielen predstavíme, ale aj sprostredkujeme ich pohľad na rôzne aktuálne témy, ktoré rybárov zaujímajú. Keďže v uplynulých dňoch oslávil okrúhle životné jubileum Ing. Jaroslav Šubjak, vášnivý rybár a učiteľ, venujeme mu priestor v prvom čísle nášho časopisu.

Ako ste sa dostali k rybárstvu, aké boli Vaše (rybárske) vzory?

Rybám sa venujem od úplného detstva. Ako všetky deti aj mňa a mojich, poväčšine starších kamarátov, lákala voda. U dedka a babky v Rabčiciach pod Babiou horou sme sa túlili okolo krásnych čistých potokov. Popod skaly sme hľadali a skúšali do ruky chytať hlaváče, ktorých tu bolo neúrekom. Neskôr sme sa snažili uloviť pestro vyfarbené jelšovky – čereble. Keď niekto ulovil pstruha, bol doslova hrdina. Potom sme zo skál budovali „priehradky“, kde sme ryby prenášali, pozorovali, kým nám opäť neušli. Mal som vtedy asi štyri roky, kamaráti päť, šesť rokov.

Kde ste študovali, v ktorých rokoch, kto boli Vaši spolužiaci, učitelia? Na koho rád spomínate?

Na základnú školu som chodil do Dolného Kubína. Keď sme sa mali rozhodnúť kam pokračovať v štúdiu na strednej škole, tak som položartom spomenul, že by som rád študoval rybárstvo. A kupodivu moja triedna učiteľka zistila, že takáto škola skutočne existuje! A to až ďaleko v južných Čechách v malom mestečku Vodňany. Neodradila ma ani veľká vzdialenosť a po úspešných „prijímačkách“ som nastúpil do prvého ročníka. Veľmi rýchlo som si tu našiel ďalších kamarátov – rovnako bláznivých rybárov. Naším revírom bola Blanice s prívlastkom „Vodňanská“. Rybárskeho hospodára na tomto revíri vtedy robil Karel Dubský, ktorý nás tiež na škole vyučoval predmety „Obecní rybářství“ a „Rybníkářství“. Spoločne sme chodili zarybňovať Blanici, rovnako aj priľahlé „mlýnske náhony“. A to nie len v rámci školy, ale často aj cez víkendy, jednoducho vždy, keď to bolo potrebné. K. Dubský je teraz riaditeľ rybárskej školy vo Vodňanoch a doteraz sme priatelia a spolupracujeme spolu, napríklad v rámci súťaží rybárskych škôl. Rovnako rád, zo školských čias, spomínam na prísnu „profesorku Jarolímkovú“, alebo na pána Nováčka, ktorý bol zároveň aj výborným preparátorom rýb.

Ako ste sa dostali pracovať do rybárskej školy v Ivanke pri Dunaji?

Po skončení vysokej školy som šiel brigádovať do Luxemburska na farmu s dojnícami a na úhoriu farmu. Vtedy sa otváral rybársky odbor v Ivanke pri Dunaji, kde hľadali učiteľa. Oslovil ma vtedajší riaditeľ školy Ing. J. Šaulič spolu so zakladateľom rybárskeho odboru Ing. MVDr. O. Švestkom. Napriek tomu, že som nikdy neplánoval byť učiteľom, ponuku som prijal. Práca sa mi zapáčila a zostal som tu učiť doteraz.

Aké rybárske predmety na škole vyučujete?

Na škole vyučujem rôzne odborné rybárske predmety. Napríklad Ichtyológiu – nauku o rybách. Jedná sa hlavne o anatómiu, biológiu a poznávanie rýb žijúcich v našich vodách. Rybárstvo vo voľných vodách – predmet zaoberajúci sa hospodárením v rybárskych revíroch. Vodné hospodárstvo – zaoberá sa hospodárením s vodou, vodnými stavbami a ich vplyvom na ryby a ďalšie vodné organizmy, rybími prechodmi. Choroby rýb, mechanizáciu v rybárstve, ale aj iné.

Predstavujeme osobnosti

Venujete sa na rybárskej škole aj chovu rýb?

Ryby chováme na Školskom účelovom zariadení vo Veľkom Blahove. Je to sústava troch rybníkov s celkovou výmerou 72 ha, kde sa spolu so študentmi venujeme chovu nížinných druhov rýb. Hlavným druhom je samozrejme kapor. Ďalej je to amur, tolstolobik, štika, zubáč, sumec a ďalšie doplnkové druhy rýb. Okrem toho máme školský účelový revír Šúrsky potok č. 1. O tento revír sa staráme najmä z hľadiska hospodárenia v rybárskych revíroch. Pravidelne ho zarybňujeme a predávame povolenia na rybolov. A to nie len pre študentov školy, ale rovnako aj pre iných záujemcov. Ceny za „povolenky“ sú skutočne symbolické. Dvadsať eur pre dospelých a desať eur pre deti a študentov. Vydávame aj povolenia bez privlastnenia si úlovku, ktoré sú za polovičné ceny.

Čo Váš voľný čas? Máte možnosť popri svojich povinnostiach zísť občas aj na ryby s udičou? Kam rád chodíte a aký spôsob lovu preferujete?

Vzhľadom na množstvo záujmov mám voľného času minimum. Snažím sa ho deliť hlavne medzi rodinu, fotografovanie prírody, poľovačky na kormorány a ryby. Počas školského roka chodím na ryby pravidelne raz za týždeň a to hlavne v rámci rybárskeho krúžku. Na začiatku sezóny muškárime, potom je to lov na plávanú a samozrejme prívlač. Sezónu končím lovom hlavátky na Orave, kde veľmi rád chodím s partiou dlhoročných priateľov. Občas sa nám podarí zísť aj na Váh, alebo Hron. V zime sa potom so študentmi venu-

Ing. Jaroslav Šubjak so svojou rodinou

Predstavujeme osobnosti

jeme preparácii rýb, alebo výrobe umelých mušiek. Medzi moje najobľúbenejšie spôsoby lovu patrí jednoznačne muškárenie. Asi najväčšou výzvou bolo muškárenie v hlbokých nórskych fjordoch. Napriek údivu a pochybnostiam mnohých rybárov sme to s priateľmi nevzdali a nakoniec sme boli aj veľmi úspešní. Podarilo sa nám na jemnú muškársku výbavu zdolať množstvo tresiek, niektoré dokonca o veľkosti až okolo jedného metra!

S ktorými problémami v rybárstve sa najčastejšie stretávate? Ako vnímate napr. klimatické zmeny v súvislosti s rybárstvom na Slovensku?

Konzumná spoločnosť najviac „valcuje prírodu“. Žiaľ aj v rybárstve sa odráža celková úroveň našej spoločnosti. Chamtivosť, závišť, vzájomná neúcta a neúcta k prírode. Stačí sa pozrieť na úroveň čistoty našich vôd, odpadky – často od samotných rybárov. K tomu „peniaze vždy na prvom mieste“, pomýlené hodnoty a často aj „pomýlená ochrana prírody“, presadzovanie záujmov úzkych skupín. Nejdem to radšej ďalej rozvádzať. Verte mi, že je mimoriadne ťažké v takomto prostredí vychovávať dospelujúcu mládež k rozumnému pohľadu na svet a na život. No na druhej strane je tu ešte stále množstvo obetavých ľudí, ktorí sú pripravení kedykoľvek pomáhať a robiť veci v prospech rýb a rybárstva. A je pre mňa obrovským povzbudením, keď sa ešte nájdu aj medzi mladými ľuďmi. To dáva práci skutočný zmysel.

Čo sa týka klimatických zmien, tak tie sa prejavujú v rybárstve čoraz viac. Postupne sa strácajú pramene, mnohé, v minulosti vodnaté potoky, majú minimálne prietoky, alebo celkom vysychajú. Má to dosah nie len na rybníky, celé rybárske farmy, ale najmä na podhorské biotopy, kde je výrazne obmedzený životný priestor a rozmnožovanie rýb, ale aj iných organizmov. Všetko sa to odohráva mimoriadne rýchlo, je to otázka len pár desaťročí! Negatívne pôsobia aj stále častejšie lokálne povodne, proti ktorým sa opäť bránime ďalšími reguláciami a odvodňovaním krajiny a postupne sa tak dostávame do začarovaného kruhu.

Ako vidíte budúcnosť rybárstva na Slovensku?

Pri troche skromnosti, väčšiemu záujmu, ale hlavne nie ľahostajnému postojú väčšiny rybárov, majú naše vody a ryby v nich, ešte stále veľkú šancu.

Prečo práve rybárstvo?

V priebehu nadchádzajúcich týždňov sa budúci študenti stredných škôl musia rozhodnúť, akým smerom sa v budúcom živote vybrať. A práve pre mladých čitateľov tohto časopisu by mohol byť zaujímavý novelizovaný odbor rybárstvo a vodný manažment, ktorý ponúka Stredná odborná škola v Ivanke pri Dunaji. Je však vyštudovanie odboru rybárstva tak zaujímavé, aby sa jeho absolventi uplatnili po skončení strednej, príp. na vysokej škole? Práve z tohto dôvodu sme oslovili niekoľko úspešných absolventov z rybárskeho života, aby sa s nami podelili o to, čo ich viedlo k štúdiu na tejto škole.

Do Ivanky som šiel študovať, lebo ma bavila príroda a ryby. Otec bol v tej dobe lesník a mal som teda na výber buď lesníctvo, alebo rybárstvo. Vybral som si rybárstvo. Škola splnila moje očakávanie, naučil som sa tu dosť o rybárstve, pripravila ma na vysokú školu rybársku v Brne, ktorú som úspešne absolvoval. Momentálne pracujem ako vedúci strediska na Bielom Potoku pre firmu Slovryb a.s..

Ing. Bohuš Cintula - vedúci strediska Biely Potok

Bol to môj detský sen a túžba robiť s rybami, tak na základe toho som išiel študovať do Ivanky pri Dunaji. Škola naplnila moje očakávania a určite mi dala omnoho viac, ako som sám predpokladal. Škola nám toho ponúkla dosť na to, aby sme mali možnosť načerpať teoretické a aj praktické znalosti. Vždy je to ale aj o študentovi, čo si z toho zoberie ďalej a ako sa k tomu postaví. Aktuálne pracujem vo svojom vyštudovanom odbore rybárstva. Mám firmu, ktorá sa zaoberá nákupom, predajom a chovom sladkovodných druhov rýb. P.S. Sny nie sú len na to aby sa snívali, ale aj plnili. Dušan Bisák - podnikateľ v oblasti rybárstva

Štúdium rybárstva na SOŠ v Ivanke pri Dunaji

Do štúdia na rybársku školu v Ivanke pri Dunaji som sa hlásil ako vášnivý športový rybár. No táto škola mi dala omnoho viac a to základy v odbore chovu rýb, teda budúce živobytie. Dnes pracujem vo firme Provit, a.s. ako obchodný zástupca pre distribúciu a predaj krmív pre ryby.

Ing. Anton Adamus - obchodný zástupca s krmivami pre ryby

V mladosti ma inšpirovali moji spolužiaci a priviedli ma k rybárstvu, odvtedy som si šiel za svojím cieľom a začal som študovať odbor rybárstvo. Škola ako i odbor rybárstvo mi dalo veľa. Veľa teoretických vedomostí ako i praktických zručností. Aktuálne pracujem na pozícii rybársky hospodár a rybárska stráž na Oravskej priehrade, ako i vedúci rybárskej stráže na RADE SRZ.

Ondrej Gavenda - Slovenský rybársky zväz

Na štúdium rybárstva v Ivánke pri Dunaji som nastúpil v roku 1994, bol to druhý ročník rybárov v ére samostatného Slovenska. Rozhodnutie ísť študovať tento odbor bolo prioritne kvôli zanešanosti do športového rybolovu. Výučba a prax nám však poskytla širokospektrálny pohľad na problematiku rybárstva a chovu rýb. Po škole bol pomerne veľký problém nájsť uplatnenie v odbore, dnes však s viacerými spolužiakmi pôsobím u najväčšieho užívateľa rybárskych revírov – Slovenského rybárskeho zväzu na pozíciu oblastného ichtyológa. Náplňou práce je tu predovšetkým rybárske obhospodarovanie voľných vôd, kde sa plnohodnotne uplatnia vedomosti zo štúdia v Ivánke pri Dunaji. Do školy sa opakovane vraciam ako školiteľ Kurzů rybárskych hospodárov, oproti začiatkom fungovania odboru majú dnes študenti na tejto škole oveľa väčšie možnosti realizácie vo výučbovom procese, praxi, materiálno-technickom vybavení a v konečnom dôsledku aj v uplatnení.

Richard Štencl - ichtyológ Slovenského rybárskeho zväzu

Študovať na SOŠ v Ivanke pri Dunaji som sa rozhodol hlavne pre vzťah k zvieratám a prírode. Tu sa mi naplnili moje očakávania a hlavne odborná prax bolo to, prečo som sa rozhodol študovať rybárstvo. Rybárstvo je ťažká disciplína, ale krásna. Práca vonku je fyzicky možno náročná, ale pomáha psychike.

Ing. Michal Madžunkov - SOŠ Ivanka pri Dunaji, zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie

Možnosť získať
stredoškolské
štipendium

PONÚKAME

počas štúdia

- ubytovanie na internáte
- vodičské oprávnenie na: osobné auto, traktor, nákladné auto
- poľovnícke skúšky
- zahraničné výmenné pobyty (FR, FIN, HU, CZ, NOR)
- prax v strediskách odbornej praxe
- športové a iné voľnočasové aktivity

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
PŔODOHOSPODÁRSKA A VETERINÁRNA
IVANKA PRI DUNAJI

www.spojsivanka.sk 02/45 943 062

štvrorročné štúdium končiace maturitnou skúškou

RYBÁRSTVO A VODNÝ MANAŽMENT

Uplatnenie:

- v živočíšnej výrobe zameranej na rybárstvo a intenzívnu akvakultúru,
- vo vodohospodárskych prevádzkach, projektových organizáciách,
- vo vodohospodárskej výstavbe, v realizácii a údržbe vodných stavieb,
- pri hospodárení s vodou v mestách a krajine,
- v ekologickom manažmente vôd,
- v ochrane vôd a hospodárení na vodných nádržiach SR.

Autor fotografie: Richard Štencl

Ochrana vôd bude aj naďalej jednou z priorít Európskej únie v oblasti ochrany životného prostredia

Pred tromi týždňami sme na sociálnych sieťach zaznamenali [informáciu](#) týkajúcu sa ochrany vôd v členských štátoch EÚ. Systematická ochrana vôd je v členských štátoch Európskeho spoločenstva od roku 2000 chránená legislatívou známou pod názvom [Rámcová smernica o vodách](#), ktorá pomáha udržiavať dobrý stav vôd a prínos tejto smernice má pozitívny dopad aj na Slovensku, nakoľko chráni vodné ekosystémy a udržiava kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele podzemných a povrchových vôd na trvalo udržateľnej úrovni. Ako vnímajú túto pozitívnu informáciu niektorí z vedcov a občianskych aktivistov, ktorí sa ochrane vôd na Slovensku venujú dlhodobo, sme sa opýtali spoločne za Vás a položili sme všetkým rovnaké otázky:

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?
2. Ako sa pričinila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?
3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uveďte prosím tri najvýznamnejšie faktory.
4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Ing. Erik Baláž
ekológ, ochranár, filmár

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?

Je to veľmi dobrá správa, pretože rieky a mokrade patria k najohrozenejším ekosystémom v Európe, a doteraz sa im nevenovala náležitá pozornosť. Nižšie stavy rýb v porovnaní s minulosťou sú dôsledkom zlého stavu riek. A keďže hlavným zmyslom smernice je dosahovať priaznivý stav vodných tokov, verím že nás to bude nútiť vykonávať opatrenia smerujúce k zlepšeniu morfológických vlastností riek a čistoty vody.

2. Ako sa pričinila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?

Myslím, že zatiaľ je ten efekt malý, a Slovensko sa len pomaly približuje k cieľom smernice. Asi najpozitívnejší efekt spočíva v tom, že sme začali robiť seriózny monitoring, ktorý je základom pre akékoľvek nápravné opatrenia.

3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uveďte prosím tri najvýznamnejšie faktory.

1) Regulácie riek, 2) Vodné elektrárne, 3) Znečistenie, spoločne s eróziou pôdy spôsobujúcou zanášanie riek

4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Problémov v oblasti ochrany vôd na Slovensku je veľmi veľa. Očakávam pokračovanie zlepšovania kvality odpadových vôd vypúšťaných do vodných tokov a preto aj pomalé zvyšovanie čistoty vody. Predpokladám tiež, že v najbližších rokoch sa dočkáme väčších revitalizačných projektov, ktoré prinavrátia prirodzený charakter niektorým úsekom našich riek.

Ilustračné fotografie: MVE na rieke Hron a regulácia Handlovky po povodni. Autor: Rudolf Schwarz

Ing. Ján Topercer, CSc.

samostatný vedecký pracovník,

ekológ Botanickéj záhrady Univerzity Komenského v Bratislave

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?

Oceňujem to. O to viac, že popri dobre zacielených a prospešných smerniciach, ako je smernica o vode či smernica o povodňových rizikách, nie málo politik EÚ v praxi pôsobí nejednoznačne, sporne až zle. Z tých, ktoré súvisia (aj) s vodou, my vedci asi najtvrdšie kritizujeme najväčšiu položku úniového rozpočtu – CAP čiže spoločnú poľnohospodársku politiku (napr. [článok 1](#), [článok 2](#), [článok 3](#) a iné). Vážne nedostatky sa však ukázali aj v [bezpečnosti potravín voči pesticídom](#) a aj priamo vo vodnom hospodárstve – napr. v neférovom presadzovaní záujmov „veľkých hráčov“ s vodou v štruktúrach Európskeho parlamentu (napr. [článok 1](#), [článok 2](#)). Preto by zas dáke nekritické jasanie asi nebolo namieste.

2. Ako sa pričínila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?

Jej prínos zatiaľ vidím hlavne vo sfére „možného“. Lebo to, čo dosiaľ dosiahla v reáli, je hlavne vytváranie právnych predpokladov, podmienok a postupov na zlepšovanie alebo nezhoršovanie stavu vodných a mokraďových ekosystémov v SR. Skutočné zmeny v ich manažmente a najmä tam von v krajine ešte veľmi nevidno, a vzhľadom na pomery v SR ani veľmi nečudo. Celostný integrovaný prístup k ekosystémom vôd a k ich povodiam, komplexné a prierezové zvažovanie ekologických, ekonomických, sociálnych, zdravotných a kultúrnych hľadísk pri ich manažovaní naprieč rezortami, dôraz na uskutočniteľnosť a účinnosť opatrení a ďalšie „erbové“ znaky smernice o vode sa v rezortistickej, formalistickej a inými dedičstvami minulého režimu zťažennej verejnej správe SR už desaťročia nijako zvlášť „nenosia“.

3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uvedte prosím tri najvýznamnejšie faktory.

Ten najvýznamnejší „dedičný hriech“ z minulého režimu som nahryzol už v predchádzajúcej odpovedi – že tu napriek pekným „eurospíkovým“ rečiam v praxi stále nefunguje celostný integrovaný prístup k ekosystémom vodných tokov a ich povodiam. Tie zostávajú dosť natvrdo „rozporciované“ medzi jednotlivé rezorty (vodohospodári majú vodné toky, lesníci lesy, poľnohospodári polia a lúky, územní plánovači sídla...) a prierezové nástroje vodného, územného či iného plánovania tak nemajú silu prekonať tie medzirezortné bariéry, segmentované rozhodovanie a neriešené „sivé zóny“ environmentálnych problémov, ktoré sa často sčítavajú až násobia, ako napr. rast veľkoplošných náhodných ťažieb dreva × rast erózneho rizika a rizika povodní × zmeny klímy × vymieranie druhov starých lesov × šírenie invázijských druhov atď.

Rámcová smernica EÚ o vodách

Druhý činiteľ vyzerá takisto prierezovo a „dedične“: aj napriek pribúdajúcim kvalitným a dostupným vedeckým poznatkom o ekosystémoch vôd a ich povodí stanoviská a rozhodnutia príslušných orgánov a organizácií verejnej správy (okresné úrady, ŠOP SR, SIŽP a i.) stále pričasto nevychádzajú zo spoľahlivo zisteného stavu vecí ani z najlepších dostupných poznatkov vied, nie sú vydávané na základe dostatočných podkladov a nesledujú verejný záujem, ale skôr súkromné záujmy biznisu vrátane oligarchov a ich politickej obsluhy. Zvlášť plasticky to odráža tretí významný a stále dosť podceňovaný zhluk problémov, bujnejúci s realitným biznisom a živelnou urbanizáciou, keď príslušné orgány nechávajú developerov beztriestne natláčať nové obytné zóny až tesne k vodným tokom, do ich inundácií, nivných mokradí a pod. Bez ohľadu na zjavné porušenia zásad preventívnej ochrany pred povodňami, zásad ochrany druhov, biotopov, prvkov ÚSES atď., bez ohľadu na fakty i tradičné miestne ekologické poznanie inundačných území a ich povodňových rizík, čiže na zdravý „sedliacky“ rozum (nestavať v zaplavovaných územiach) v zjavnom súvisе s trvajúcim – ba prehlbujúcim sa – minulorežimovým ohlúpnutím nemalej časti ľudí, zotrúvajúcej v komunistických ideologických bludoch, že môžu „rozkázať vetru, dažďu“ či vlnám povodní a sucha.

4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Nechcem vysielat' sebasplňajúce proroctvá, ale v najbližšom roku-dvoch nečakám žiadne významnejšie zmeny k lepšiemu ani z úrovne EÚ, ani z národnej. Zacyklené biznisy správcov tokov i iných „veľkých hráčov“ s vodou, energiou, drevom či nehnuteľnosťami a ich zatuhnutú byrokratickú obsluhu by mohli aspoň trochu prebrať stimuly na odvrátenie stavu klimateckej núdze, ale asi ťažko také povážlivo piárové produkty MŽP SR ako novela zákona o ochrane prírody, o vrstviacich sa envirostratégiách, koncepciách, akčných plánoch a podobných „šuflikových žánroch“ radšej pomlčiac. Viac šancí dávam stupňovaniu tlaku zdola na informované rozhodovanie okresných, krajských i vyšších orgánov, na užšiu medzirezortnú spoluprácu (a nie pozičné boje), na prijímanie preventívnych opatrení proti zhoršovaniu stavu vôd – zvlášť tých vo veľmi dobrom a dobrom stave, na celkovú zmenu postavenia ochrany vôd, ekosystémov i krajiny a na dôsledné vymáhanie príslušných zákonov. Konkrétne stavebného a vodného zákona a konkrétne lepším využívaním ich prierezových nástrojov územného i vodného plánovania, ktorých by sa mohli účinnejšie chopiť aj slovenskí rybári.

Ilustračná fotografia: MVE na rieke Hron. Autor: Rudolf Schwarz

Ing. Martina B. Paulíková

združenie Slatinka / Za živé rieky,

externá expertka spolupracujúca s WWF Slovensko

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?

Vnímam to ako dobrú správu pre naše rieky a potoky. Zrušenie spoločnej európskej politiky nám viackrát v minulosti avizovali na ministerstve životného prostredia napríklad pri rokovaniach o negatívnych dopadoch výstavby MVE či priehrad. Preto sme mali celkom presné predstavy, kde by už dnes slabá ochrana riek dostala riadne zabráť, ak by došlo k oslabeniu či zrušeniu smernice. A aj preto sa WWF Slovensko aktívne zapojilo do kampane #ProtectWater za zachovanie smernice o vode.

2. Ako sa pričinila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?

Som presvedčená, že bez tlaku vyplývajúceho zo spoločnej vodnej politiky Európskej únie, by sa na Slovensku v ochrane vôd robilo ešte menej, ako to málo, čo u nás je. Ide to pomalšie, ako by sme potrebovali a chceli, ale predsa sa len pomaličky posúvame dopredu: začalo sa robiť posudzovanie infraštruktúrnych projektov vzhľadom na stav vôd, sprísnil sa pravidlá posudzovania vplyvov MVE na životné prostredie, snád' sa začínajú konečne pripravovať komplexnejšie revitalizácie. Čaká nás však ťažká cesta a veľa práce, nielen štát, ale aj nás všetkých.

3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uveďte prosím tri najvýznamnejšie faktory.

Jednoznačne najzásadnejším problémom sú tzv. hydromorfologické zmeny, teda zmeny koryta, dna a okolia vodných tokov v dôsledku rôznych regulácií, protipovodňovej ochrany, výstavby prehradení kvôli MVE a podobne.

4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Chcela by som veriť, že v nasledujúcej dekáde na Slovensku pribudnú revitalizované úseky vodných tokov, a začneme vo viditeľnej miere búrať prehradenia a odstraňovať regulácie. Je to samozrejme závislé od vedenia rezortu, a od toho, či konečne aj na Slovensku dáme priestor novým vedeckým poznatkom a informovanému rozhodovaniu orgánov štátnej správy.

Ilustračné fotografie: Regulované úseky na rieke Nitra. Autor: Rudolf Schwarz

Doc. Ing. Michal Wieszik, PhD.

ekológ, vedec, pedagóg so zameraním na biodiverzitu a využívanie zeme, od roku 2019 europoslanec

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?

Rozhodnutie zachovať smernicu o vode v jej pôvodnom rozsahu vnímam veľmi pozitívne. Smernica predstavuje dôležitý rámec pre členské krajiny, ktorý ich zaväzuje zachovať a obnoviť priaznivý stav tokov a vôd Európy. Je to tak dôležitý protipól proti stále intenzívnym snahám o priemyselné využívanie vodného prostredia, ktoré ma veľmi nepriaznivý vplyv na kvalitu vôd a život v nich. Oslabenie smernice by tak znamenalo výrazne zhoršenie situácie. Vyhraté ale stále nie je, dôležitá je implikácia a dodržiavanie smernice na národnej úrovni. Tu dlhodobo zlyháva európska komisia, ktorá je príliš benevolentná voči porušeniam európskych zákonov. Uvidíme ako sa bude profilovať nový eurokomisár za životné prostredie Sinkevičius, ktorý sa zatiaľ vyjadril tak, že nehodlá tolerovať nedodržiavanie pravidiel.

2. Ako sa pričinila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?

Osobne som sa ochrane vôd nevenoval, takže môžem konštatovať len sprostredkované. Myslím, že smernica má veľkú váhu pri rozhodovaní o umiestnení nových stavieb na slovenských riekach a potokoch a vďaka nej sa podarilo zabrániť postaveniu mnohých MVE a ďalším bariéram. Skutočný prínos očakávam najmä v spojitosti s odstraňovaním bariér, ktoré už existujú. Tento krok priamo vyplýva z dikcie smernice. Zatiaľ chýbala politická vôľa.

3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uveďte prosím tri najvýznamnejšie faktory.

Betón, betón a ešte raz betón. Všetky naše hospodárstva sa pozerajú na prírodu cez kubíky a tony. V lesnom hospodárstve sú to kubíky dreva, v poľnohospodárstve sú to tony pšenice a vo vodnom hospodárstve kubíky vody. V takej optike nie je problém prehradiť rieku a vybetónovať jej koryto. V betónovom nazeraní na svet to nie je problém, na množstve kubíkov sa to neprejaví. To že stratíme rieku, les, či život s poľí, „betonárov“ nezaujímá. Zaujímať ich to ale musí, v konečnom dôsledku ich platíme všetci, a záujem verejnosti na zdravom, kvalitnom a život podporujúcom životnom prostredí musí byť na prvom mieste.

4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Dúfam v optimalizáciu manažmentu vôd. Veľmi kritické je prehodnotenie využívania vôd v rámci tzv. Obnoviteľných zdrojov. Cesta MVE, tak ako bola realizovaná doteraz je slepou a škodlivou vetvou. Veľmi pravdepodobne dôjde k revitalizácii vybraných úsekov tokov, privítal by som tiež obnovenie inundácií niektorých riek. Problém očakávam vo vzťahu k zásobám pitnej vody, pravdepodobne zistíme veľmi znepokojivé veci ohľadom znečistenia významných zdrojov pitnej vody, najmä v oblasti Žitného ostrova. Bude to veľmi nepríjemné precitnutie. Pred týmito problémami nebude možné zatvárať oči.

Ing. Tibor Krajč, PhD.

bývalý pracovník OTVaV pri Rade SRZ,

člen Slovenskej ichthyologickej spoločnosti

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?

Som veľmi rád, že ochrana životného prostredia sa stáva jednou z hlavných tém aj na Slovensku. O to viac ma teší, keď sa darí presadzovať ochranu prírody, vrátane ochrany vôd v našom každodennom živote. Je pravda, že tých pozitívnych prípadov, je zatiaľ u nás pomenej a aj preto toto považujem za pozitívny výsledok. Keď sme koncom roka 2018 vyzývali na stránke Rady SRZ rybárov aby podporili zachovanie [hlavných myšlienok Rámcovej smernice o vode](#), veril som, že sa do tejto podpory zapojí dostatok ľudí a tento hlas bude vypočutý. A ono sa to podarilo. Teším sa!

2. Ako sa pričinila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?

Napriek tomu, že smernica vznikla v roku 2000 a Slovensko vstúpilo do EÚ v roku 2004, na Slovensku sme aktívne začali využívať tento európsky legislatívny predpis veľmi neskoro. Dá sa povedať, že sme premárnili minimálne 10 rokov príležitostí na zlepšenie stavu. Dovolím si tvrdiť, že len posledných 5 rokov sa darí, a to nie je vôbec pravidlom, približovať sa k obsahu jednotlivých článkov smernice a naplňovať tak jej ciele. Medzitým sme napr. míňali energiu na boj s investormi malých vodných elektrární (MVE) a povolujuúcimi úradmi aby sme eliminovali výstavbu týchto vodných diel. Túto sme mohli využiť v prospech ochrany vôd a kvalitných podkladových dokumentov. Aj keď som rád, že sa aj vďaka Smernici o vode podarilo bezhlavú výstavbu MVE na Slovensku spomaliť, neviem sa vyrovnáť so skutočnosťou, koľké finančné prostriedky musíme teraz vynakladať na spriechodňovanie migračných bariér. Takýchto príkladov je bohužiaľ na Slovensku veľmi veľa. Jednou vetou sa dá povedať, že sme pozitívne prínosy tejto smernice na Slovensku využili minimálne.

3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uveďte prosím tri najvýznamnejšie faktory.

Ako rybár vnímam celkový stav našich vôd veľmi citlivo, avšak reálne. Migračné bariéry pre ryby hlavne v súvislosti s nedomyslenou výstavbou MVE by som sem určite zaradil. Ak nefunguje prirodzená reprodukcia pôvodných druhov rýb narušená zastavenou migráciou rýb na neresiská, výsledkom je znížená biodiverzita a biomasa našich donedávna typických druhov rýb ako podustvy, mreny, lipne či pstruhy, čoho svedkom sme v dnešnej dobe. Mám pocit, že z hľadiska náročnosti by som na druhé miesto zaradil sedimenty uložené nad haťami a zdržami MVE a vo vodných nádržiach na Slovensku. Dá sa povedať, že sa jedná vo viacerých prípadoch o environmentálne záťaž, ktoré sme si spôsobili v minulosti sami. Ono to priamo súvisí s rezíduami rôznych nebezpečných zlúčenín v životnom prostredí,

Rámcová smernica EÚ o vodách

a to je taktiež veľmi nebezpečná oblasť. Ukazuje sa, že nie sme na tento problém dnes dostatočne pripravení.

No a na tretie miesto by som zaradil určite klimatickú zmenu a s ňou spojenú zmenu vodnej bilancie. Dotýka sa to aj podzemnej vody, voda zo studní mizne. Na zásobách podzemnej vody sme závislí aj my rybári, nakoľko sú to zdroje vody pre rybie liahne, kde sa snažíme nahradiť to, čomu sa už v prírode až tak nedarí – autoreprodukcii lososovitých druhov rýb. Sucho a povodne sú veľký problém. Na tieto problémy je žiaľ človek prikrátky.

4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Ako som naznačil, situácia v oblasti ochrany životného prostredia sa v našej spoločnosti mení. Dôležité bude teraz ako budú naši zástupcovia na strategických miestach v štáte schopní zabezpečiť systematickú a integrovanú ochranu vôd. Bude to veľmi náročný proces. Ale mal by každý jeden z nás začať u seba. Vidím to u nás „rybárov“, napriek pozitívnemu vzťahu k rybárstvu a rybám, vo vzťahu k životnému prostrediu a vode nám to už tak akosi automaticky nejde. Veľmi veľa bude tiež záležať od osvety. Je potrebné si uvedomiť, že dobrý stav vôd by sme mali na Slovensku (ako členský štát EÚ) dosiahnuť do roku 2027! Preto by sme mali začať nie zajtra, ale už dnes!

Richard Štencl

ichtyológ Slovenského rybárskeho zväzu

1. Ako vnímate skutočnosť, že Európska únia potvrdila opodstatnenosť Smernice o vode a nebude upúšťať z jej pôvodných ambiciózných cieľov pri jej ochrane?

Samozrejme to považujem za dobrú správu. Iniciatíva o jej zrušení pochádzala predovšetkým od hydroenergetickej lobby, ktorá sa snaží o využívanie vodných tokov na výrobu elektrickej energie, ktorá je deklarovaná ako „zelená“, prioritným cieľom je však zisk pár jednotlivcov na úkor poškodených riečnych ekosystémov.

2. Ako sa pričinila táto smernica k ochrane vôd na Slovensku?

Osobne som sa v praxi stretol hlavne s jej využitím pri problematike výstavby malých vodných elektrární. Malé vodné elektrárne totiž narušením prietokového režimu preukázateľne zhoršujú kvalitu povrchovej vody, čo je v rozpore s touto smernicou a je často používané ako argument proti ich výstavbe. Ďalšie pozitívum je aktuálne spriechodňovanie migračných bariér, ktoré realizuje od roku 2014 Slovenský vodohospodársky podnik. Od začiatku tohto procesu sa podarilo zrealizovať niekoľko veľkých stavieb, ktoré umožňujú migráciu vodných organizmov na pôvodné lokality, od ktorých boli v minulosti odrezané. Medzi najvýznamnejšie môžem spomenúť spriechodnenie dolnej hate na Turci a spriechodnenie vodnej nádrže Veľké Kozmálovce na rieke Hron, ale aj odstránenie menších bariér napríklad na rieke Rimava. Dôležité sú však aj ďalšie súvisiace veci a to budovanie čistiarní odpadových vôd a odkanalizovanie obcí.

3. Čo považujete za hlavné negatívne vplyvy ohrozujúce dosiahnutie dobrého stavu slovenských riek? Uveďte prosím tri najvýznamnejšie faktory.

Na prvé miesto by som zaradil zlý krajinný manažment. Masívne odlesňovanie krajiny a neracionálna starostlivosť o poľnohospodársku pôdu majú najväčší vplyv na udržanie vody v krajine.

Nasledujú malé vodné elektrárne. Ich negatívny dopad sa už začal prejavovať, existuje však mnoho pomerne nových stavieb, ktorých vplyv na vodné ekosystémy sa môže prejaviť až po rokoch. Naša riečna sieť je príliš malá, aby dokázala bez ujmy zniesť nároky hydroenergetikov.

Posledné by som uviedol znečistenie a to priemyselné, znečistenie odpadovými vodami ale aj pevným odpadom, predovšetkým plastami.

4. Aký ďalší vývoj očakávate v oblasti ochrany vôd na Slovensku?

Občania našej krajiny berú vodné zdroje a ich využívanie ako samozrejmosť, je treba si však uvedomiť že k vode sa treba správať zodpovedne, je to totiž zdroj, ktorý je pre život nevyhnutný. Čo sa týka ochrany vôd, verejnosť je dnes zameraná oveľa viac ekologickjšie ako v minulosti, preto sa domnievam, že s kvalitou povrchových vôd to bude v budúcnosti lepšie.

Záver

Ako je vidieť, názory odborníkov sú rôznorodé, prevláda skôr pesimizmus. Určitú nádej na zlepšenie naznačuje nové vodné plánovanie v dlhšom časovom období. Koľko vody pretečie, kým sa ochrana vôd na Slovensku stane realitou, uvidíme!

Ministerstvo životného prostredia SR, pripravuje Aktualizáciu Vodného plánu na obdobie rokov 2022-2027. Na nižšie uvedených stránkach ministerstvo zverejnilo na konci roka 2019 prehľad významných vodohospodárskych problémov, na ktoré by mala byť zameraná pozornosť pri novom vodnom plánovaní na Slovensku.

www.minzp.sk/files/sekcia-vod/oznam-predbezny-prehľad-vvh-problemy

www.minzp.sk/files/sekcia-vod/predbezny-prehľad-vvh-problemy-dunaj_2019

www.minzp.sk/files/sekcia-vod/predbezny-prehľad-vvh-problemy-visla_2019

Tieto dokumenty je možné pripomienkovať do 20. júna 2020.

Problematike ochrany vôd sa budeme venovať aj v niektorých ďalších vydaniach Rybárstva na Slovensku.

100 rokov od založenia Strednej rybárskej školy vo Vodňanoch

Foto: Historický pohľad na školu

Velkou zásluhu na tom, že ve Vodňanech vznikla Střední rybářská škola, měli představitelé města v čele se starosty (před první světovou válkou Ferdinand Mašek, po ní Václav Rothbauer), kteří opakovaně o vznik této školy žádali, a to se všemi zárukami ze strany města. Velkou podporu vzniku této specializované školy vyjadřovali čelní rybářští odborníci, například Josef a Václav Šustovi, Dr. Theodor Mokřý a další. Ti dokonce již před válkou připravili učební osnovy. Rozhodující však byl přínos Josefa Václava Štěpána, který dokonce se svou ženou již v předstihu připravoval potřebné učební pomůcky.

Přes tyto snahy vídeňská vláda založení školy nepřála a tak škola vznikla těsně po vzniku samostatného Československa v roce 1920. První čtyři roky probíhala výuka ve druhém patře budovy radnice na vodňanském náměstí. Zpočátku byla škola dvouletá s počtem žáků do 20 ve třídě. Nová budova se začala stavět v roce 1923 v lesoparku v Zátiší. Stavba trvala pouhý jeden rok, a tak se od září 1924 mohlo začít učit v nové budově.

V letech 1921 a 1926 škola zakoupila od Jana Schwarzenberga louku „Jordán“ o výměře 5,85 ha v lokalitě Na Rechlí. Zde bylo postupně vybudováno 20 pokusných rybníků, pstruhová líheň, sádky a opravena budova hajnice. Tím škola získala zázemí pro praktickou výuku – dnes Školní pokusnictví.

Ve škole v té době studovali žáci z různých koutů Čech, Moravy, Slezska, ale také na 40 cizinců ze Sovětského svazu, Rumunska, Jugoslávie, Polska, Bulharska. Zvláštní byl osud 17 ruských běženců, kteří ze své vlasti unikali před novým režimem. Po druhé světové válce až do roku 1995 studovalo tuto školu také zhruba 250 Slováků. Svůj charakter, kdy školu navštěvují žáci z celé republiky, si škola ponechala dodnes.

Za první republiky byli žáci ubytováni ve vodňanských rodinách. První internát byl na náměstí a žáci v něm bydleli až po 20 na jednom pokoji. V roce 1960 získala škola pro účely ubytování část objektu v Jiráskově ulici (budova polikliniky), kde byly již podmínky lepší. V roce 1987 si škola vybuodovala současný domov mládeže v areálu školy. Ke zlepšení podmínek pro volný čas sloužila nová tělocvična (1970).

Za druhé světové války se škola musela přestěhovat do tovární budovy naproti vlakového nádraží (Jitex). Uvolněné prostory školy sloužily jako internát německé mládeže, archiv krajského soudu, některé místnosti pro potřeby Okresního úřadu Prachatice.

Na konci války a tesne po ní se ve škole vystřídaly nejprve nemocnice sovětské armády, poté jednotky americké a československé armády. Žáci se zpět do budovy vrátili po „nezbytných opravách“ 11. dubna 1946.

Po válce byla škola přechodně jednoletá mistrovská a dvouletá Vyšší rybářská, od roku 1952 přešla na čtyřleté studium ukončené maturitní zkouškou. Dalším mezníkem byl až rok 1996, kdy při škole vznikla Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie. Tříleté studium je určeno uchazečům s maturitou. Nedostatečnou kapacitu škola řešila nástavbou stravovacího pavilonu a domova mládeže o jedno patro. Tím vznikly 3 nové učebny, kabinet, školní infocentrum a byla zvýšena kapacita domova mládeže na 157 ubytovaných žáků. Zájem o denní studium VOŠ postupně slábl, v současnosti škola však otevírá dálkovou formu tohoto studia.

Od roku 2011 škola otevřela druhé studijní zaměření, a tak dnes nabízí studium oboru Rybářství v zaměření Chov ryb a Vodní stavby v rybářství. K tomu bylo třeba vybudovat specializovanou učebnu vodních staveb vybavenou novými pomůckami, vydat nové odborné učebnice a zajistit personálně výuku odborníky z oblasti stavebnictví a vodního hospodářství. To vše se povedlo, 8 tříd je v průměru naplněno 21 žáky. Postupně se také zvyšuje podíl dívek.

Je třeba také vzpomenout na plejádu pedagogů a odborníků, kteří ve škole působili a zasloužili se o dobré jméno této školy nejen u nás, ale i v zahraničí. Škola srovnatelného typu v Evropě není. Za všechny uvádím tyto pedagogy: prof. Jiří Prokop Hanuš, Ing. Václav Podubský, Eduard Štědronský, Ing. Jan Mareš, Ing. Josef Nováček, ředitelé Václav Josef Štěpán, Dr. Ing. Bořivoj Dvořák, Ing. Jan Egert, CSc., Ing. Jindřich Čítek, Ing. Miroslav Merten, z externistů například Prof. MVDr. Václav Dyk, Dr.Sc., Prof. MVDr. Zdena Svobodová, Dr.Sc. a mnoho dalších.

Za 100 let existence školu ukončilo zhruba 3000 absolventů. Mezi nimi bylo a je mnoho baštyřů, líhňářů, sádeckých, pstruhařů, ale také ředitelů a majitelů rybářských firem, kteří významným způsobem formovali naše produkční rybářství. Nesmíme zapomenout ani na úspěšné vědecké a pedagogické osobnosti z akademické sféry. Dále také na pracovníky rybářských svazů a rybářské hospodáře, kteří často tuto činnost vykonávají mimo své hlavní povolání. A jak už to bývá, řada absolventů zakotvila mimo vystudovaný obor. Věřím, že většinu z nich spojuje příjemná vzpomínka na léta strávená ve Vodňanech a že platí, že je tato škola dobře připravila do dalšího života.

Ing. Karel Dubský

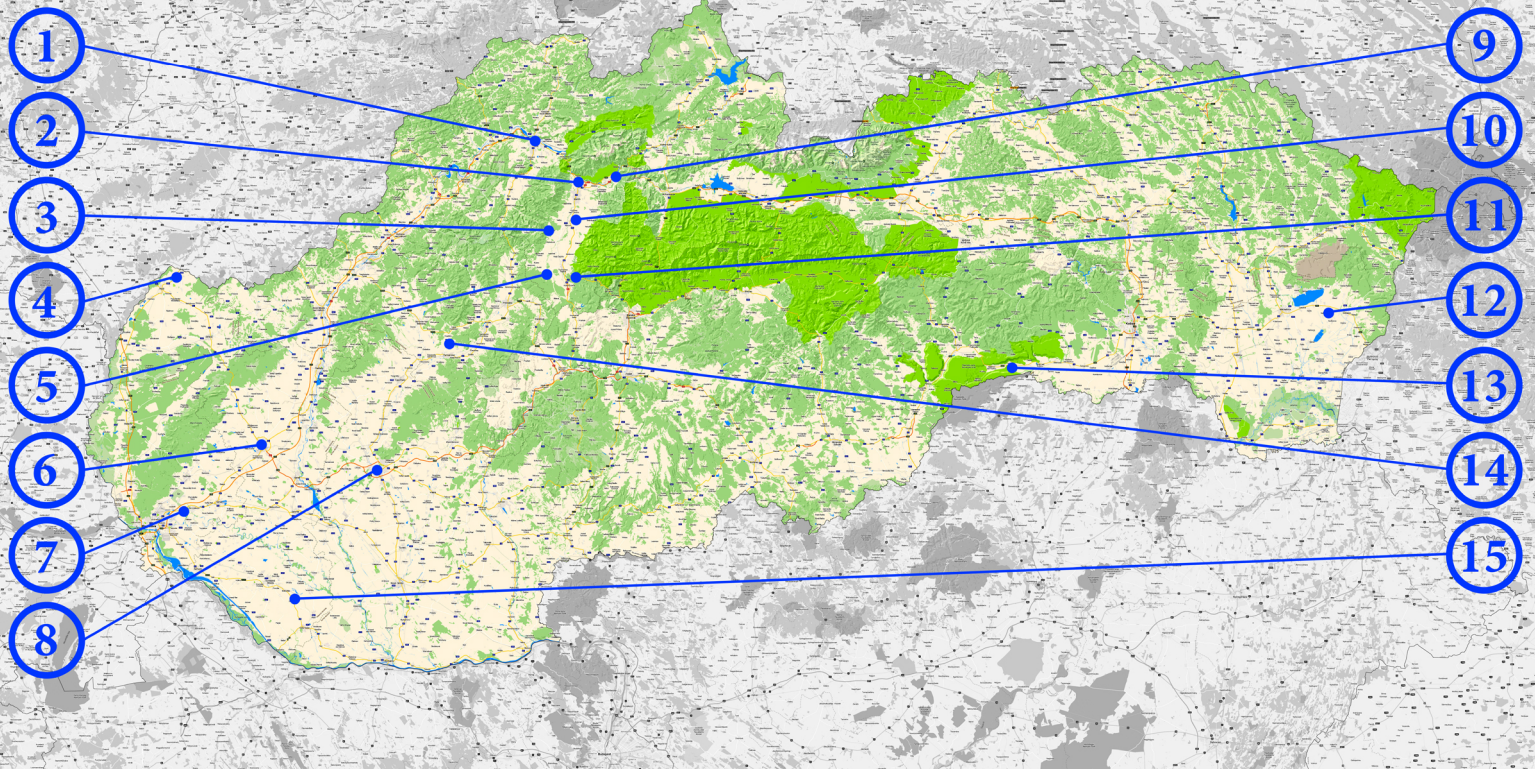
ředitel Střední rybářské školy a vyšší odborné školy vodního hospodářství a ekologie Vodňany

Foto: Václav Josef Štěpán
první riaditeľ školy

Zoznam členov Združenia chovateľov rýb na Slovensku

1. Slovenský rybársky zväz - Rada Žilina
2. Rybárstvo Kamenný potok - Miroslav Šlenc
3. FARMA HATE, s.r.o.
4. Rybárstvo S&B, s.r.o.
5. RYBÁRSTVO - Požehy, s.r.o.
6. Agrofarma Budmerice, s.r.o.
7. SOŠ pôdohospodárska a veterinárna Ivanka pri Dunaji
8. Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra
9. Rybárstvo Krpeľany - Milan Mazáň
10. Slovryb, a.s. Príbovce
11. Vladimír Harkabuz R.O.S.
12. Dona, s.r.o.
13. Rybárstvo Zemplín, s.r.o.
14. RYBHOS, s.r.o.
15. RYBÁRSTVO KARÁP, s.r.o.

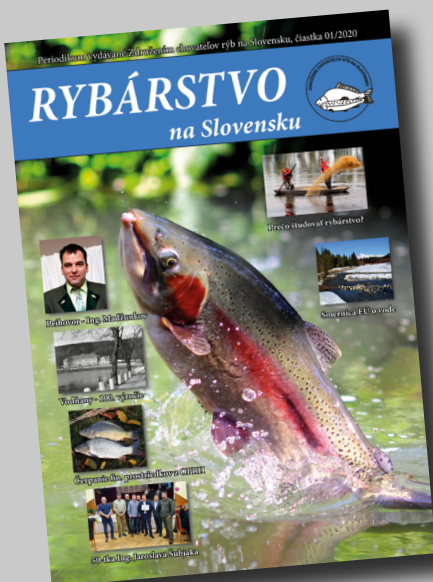
Združenie chovateľov rýb na Slovensku - ZCHRS

Na príprave aktuálneho čísla sa podieľali:

Ing. Michal Madžunkov, RNDr. Kamil Huslica, Ing. Jaroslav Šubjak, Ing. Bohuš Cintula, Dušan Bisák, Ing. Anton Adamus, Ondrej Gavenda, Richard Štencl, Ing. Erik Baláž, Ing. Ján Topercer, CSc., Ing. Martina B. Paulíková, Doc. Ing. Michal Wieszik, PhD., Ing. Karel Dubský, Ing. Tibor Krajč, PhD..

Aktuálne číslo pripravili: Ing. Tibor Krajč, PhD., Rudolf Schwarz

Kontakt: zchrs@zchrs.sk

www.zchrs.sk

